KORRESPONDENT
HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY

Korrespondent Handlowy Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiéj.

Dnia 10 Sierpnia **Nro ~~60~~ 61** **Roku 1844.**

Postanowienie, obejmujące przepisy co do wyrabiania i sprzedawania wódki.

(Ciąg dalszy.)

IV. *O konsensach na zakładanie nowych gorzelni i rozszerzanie apparatów gorzelnianych.*

Art. 89. Konsensa na zakładanie nowych gorzelni i rozszerzanie istniejących apparatów gorzelnianych, o których stanowi art. 3 Ukazu Najwyższego, wydawać będzie Kommissja Rządowa Przychodów i Skarbu, na przedstawienie właściwego Rządu Gubernijalnego. Art. 90. Nie będzie uważane za założenie nowéj gorzelni, i opłacie konsensowéj, art. 3 Ukazu Najwyższego ustanowionéj, nie ulega: 1) odbudowanie gorzelni, po ogłoszeniu niniejszego Postanowienia zniszczonéj; 2) przeniesienie istniejącéj gorzelni na inne miejsce we wsiach, za obrębami ćwiercio-milowemi miejskiemi położonych; 3) zaprowadzenie nowego apparatu w miejsce zużytego lub zniszczonego; 4) otworzenie gorzelni chwilowo nieczynnéj, czy to skutkiem zadeklarowanéj woli samego właściciela, czyli też z powodu uchybień, pociągających za sobą zawieszenie fabrykacji; o ile w tych wszystkich przypadkach nie następuje żadne powiększeni prodokcji wódki, lub pomnożenie liczby apparatów. Atoli właściciel gorzelni obowiązany jest w przypadkach 1 i 2 ustępem wymienionych, pozyskać szczegółowe pozwolenie na papierze stemplowym, ceny kop. 7 i pół, od właściwego Rządu Gubernijalnego, który przy jego wydaniu zachować ma wzgląd na ograniczenie, objęte art. 18 Ukazu Najwyższego z dnia 9 (21) Lipca 1834 roku.

V. *O karach za zakładanie nowych gorzelni lub powiększenie apparatów gorzelnianych bez konsensu.*

Art. 91. Za założenie gorzelni, lub powiększenie apparatu gorzelnianego bez konsensu, przeciw art. 3. Ukazu Najwyższego, kara równająca się podwójnéj opłacie konsensowéj wymierzoną będzie; oprócz tego, właściciel z gorzelni lub powiększonego apparatu nie może użytkować, jeżeli kwalifika ji, stosownie do art. 3 Ukazu Najwyższego, nie udowodni. Art. 92. Za odbudowanie gorzelni, lub przeniesienie jéj na inne miejsce, bez poprzedniego uzyskania pozwolenia przepisanego w art. 90, dotknie uchybiającego kara rsr. 15.

VI. *O patentach.*

Art. 93. Patenta, art. 5 Ukazu Najwyższego z dnia 5 (17) Lipca r. b. przepisane, będą wydawane: a) dla gorzelanych, w miesiącach Lipcu i Sierpniu każdego roku, na czas siedmiomiesięczny, do wyrabiania wódki dozwolony; b) dla propinatorów, składników, dystyllatorów i szynkarzy, w miesiącach Maju i Czerwcu na każdy rok, rachujący się od 19 Czerwca (1) Lipca jednego roku kalendarzowego, do tegoż dnia roku następnego. Art. 94. Wydawanie patentów i w innym od wyżéj oznaczonego czasie może miéć miejsce, lecz tylko dla osób zarobki tego rodzaju rozpoczynających, wszelako za opłatą całoroczną. Art. 95. Propinator czyli dzierżawca propinacji do karczem i szynków przez siebie zadzierżawionych, w dobrach jednę własność stanowiących, jednego tylko potrzebuje patentu na dzierżawę propinacji; wszelako do miejsca, gdzie sam szynk prowadzić będzie, oddzielny patent szynkarski na swoję osobę uzyskać powinien. Art 96. Gorzelany, zarządzający dwoma lub więcéj gorzelniami, do każdej z nich oddzielny patent uzyskać powinien. Art. 97. Od dnia 19 Czerwca (1 Lipca) 1845 roku oddzielnie utrzymywać należy składy wódek od dystyllarni i szynków, dystyllarnie od składów wódek i szynków, a w mieście Warszawie i Pradze i szynki wódczane z piwnicami łączone być nie mogą. Osoby posiadające patent na jedno z tych zarobkowań, patentu na drugie otrzymać nie mogą, wyjąwszy dystyllatorów, którym dozwala się utrzymywać i skład wódek do przedaży, wszelako w oddzielnem zabudowaniu i za oddzielnym patenten. Do terminu powyżéj wskazanego, jedna osoba dwoma lub trzema razem zarobkowaniami trudniąca się, dwa lub trzy patenta wykupić powinna. Art. 98. Patenta tylko dla osób płci męzkiéj mogą być wydawane, wyjąwszy patenta szynkarskie, które i osoby płci żeńskiéj otrzymywać będą. Art. 99. Opłata za patenta wnoszoną być ma do Kass powiatowych. Formę patentów Kommissja Rządowa Przychodów i Skarbu oznaczy i w nich główne przepisy, upatentowane osoby obowiązujące, pomieści. Art. 100. Przy wydawaniu patentów wymaganém będzie: a) aby każda osoba, patentu żądająca, złożyła albo patent z roku ostatniego, albo dowody kwalifikacyjne, o jakich w art. 101 będzie mowa; b) aby obok dowodów dopiero wymienionych złożyła świadectwo miejscowéj władzy, wyrażające, gdzie w roku, na który patentu żąda, proceder swój i jaki prowadzic będzie, i jaka od tego procederu należy się opłata patentowa, w stosunku do miejsca i rodzaju procederu. Na usprawiedliwienie tego należy wyrazić w świadectwie: co do gorzelanych: ilość garncy wódki w gorzelni rocznie wyrabianéj, co do szynkarzy miejskich: ludność miasta; co do szynkarzy wiejskich: czyli wieś jest z kościołem lub bez kościoła i ile ma dymów podług spisu do opłaty szarwarkowéj przyjętego; co do szynkarzy przy traktach: czyli szynk jest przy trakcie bitym, lub przy trakcie niebitym; co do szynkarzy w mieście Warszawie: czy patent jest żądany na szynk piwa lub wódki, w ogólności zaś czyli miejsce do patentu jest ukwalifikowane, i czyli osoba, patentu żądająca, nie zostaje w przypadku, utratę prawa za sobą pociągającym. Art. 101. Dowody kwalifikacyjne od osób żądających patentów, artykułem poprzednim wymagane, są następujące: 1) Od gorzelanego: a) albo świadectwo z odbytéj nauki w Instytutach gospodarstwa wiejskiego i gorzelnictwa; albo świadectwo dwuletniéj umiejętnéj praktyki w gorzelni, przed datą niniejszego Postanowienia odbyté; albo nareście świadectwo rocznéj praktyki przy gorzelanym upatentowanym; b) dowód złożenia przysięgi przed Naczelnikiem Powiatu na ścisłe zachowanie urządzeń skarbowych; c) dowód czy umie czytać i pisać lub nie. 2) Od propinatora: d) wyciąg z kontraktu o dzierżawę propinacji, przez Wójta Gminy lub Burmistrza poświadczony, objaśniający, gdzie i jakie szynki w dzierżawę są mu wypuszczone. 3) Od dystyllatora: e) świadectwo dwuletniéj umiejętnéj praktyki w dystyllarni odbytéj. 4) Od składnika i szynkarza: f) świadectwo miejsco

wéj władzy, że ma lat 21 skończonych, i że nie ma prawnéj przeszkody do pozyskania patentu. Oprócz wymienionych dowodów kwalifikacyjnych, każda osoba nowo starająca się o patent na gorzelanego, propinatora, składnika, dystyllatora i szynkarza, winna złożyć świadectwo miejscowéj władzy, że nie była karaną za zbrodnie lub występki, podług ogólnego prawa krajowego, ani też za wykroczenia, niniejszém Postanowieniem objęte. Art. 102. Dowody wyżéj wyszczególnione powinny być Naczelnikowi Powiatu złożone, który po ich rozpoznaniu i przekonaniu się, że nie zachodzi żadna przeszkoda do wydania patentu, odręcznie na podaniach do siebie zaniesionych upoważniać będzie Kassę Powiatową do wydania żądanego patentu i pobrania opłaty. Art. 103. Naczelnik Powiatu, przy udzielaniu upoważnienia Kassie Powiatowéj do wydania patentu i pobrania opłaty, dochodzić ma z akt swoich i przestrzegać. Co do osób: 1) aby patenta nie były wydane osobom, które prawo do ich nabycia raz na zawsze utraciły; 2) aby dowody kwalifikacyjne do nabycia patentów były kompletne. Co do miejsca: 3) aby patenta nie były wydane do miejsc, podług art. od 114 do 117, tudzież podług art 124 i 129 do składu lub szynku nieupoważnionych, lub w większéj liczbie od téj, jaka w art. 8 i 10 Ukazu Najwyższego jest dozwoloną. Art. 104. Patenta winny być przez osoby opatentowane troskliwie zachowywane, i na każde żądanie Władz lub Urzędników okazywane. Art. 105 W razie przeniesienia się patentowanéj osoby w ciągu roku na inne miejsce, z tymże samym procederem, patenta ważności swéj nie utracają. Właściciel patentu obowiązany jest tylko w takim razie uzyskać przy przesiedleniu się u Wójta Gminy lub Burmistrza poświadczenie na patencie zmiany miejsca, które odmówione być nie może, jeżeli miejsce nowo obrane do tegoż procederu kwalifikuje się. Art. 106. Wdowy po upatentowanych składnikach, propinatorach i szynkarzach, mają prawo korzystać z patentów po mężach swoich pozostałych, lecz tylko do końca roku, na który też patenta wydane zostały. Art 107. W razie potrzeby zmiany szynkarza wiejskiego w ciągu roku patentowego, gdyby tegoż szynkarza zastąpić musiała osoba patentem jeszcze nieopatrzona, dla niéj zostawiony będzie czas jednomiesięczny do wystarania się o patent, a tym czasem miejsce patentu zastąpi świadectwo miejscowego Wójta Gminy, że taż osoba po uzyskanie patentu w dniu N. do Naczelnika Powiatu już się zgłosiła. Art. 108. Przed pierwszym terminem wydania patentów wszystkie wsie, mające prawo propinowania, podzielone pomiędzy kilku właścicieli, lub do spólnéj własności należące, o jakich w art. 8 Ukazu Najwyższego jest mowa, mają być przez Naczelników Powiatowych spisane, z dokładnem objaśnieniem, do kogo w nich prawo propinacji należy, i z ilu dymów są złożone, aby przy wydawaniu patentów szynkarskich ściśle zachowane było prawidło tymże art. 8 zastrzeżone, względem liczby wydawać się mających patentów, i aby na przyszłość taż liczba nie była przekroczoną. Art. 109. Na pierwszy raz do miast i wsi wydane będą patenta dla tych wszystkich gorzelanych, propinatorów, składników, dystyllatorów i szynkarzy, którzy są w prawnem używaniu tego zarobkowania, na który patentu żądają, nie wymagając od nich innych dowodów, jak tylko złożenia świadectwa miejscowéj władzy, o którém w art. 100 lit. b była mowa, wyrażającego, oprócz wiadomości tamże wymienionych, poświadczenie, że się tém zarobkowaniem trudnią i że nie nagannego są postępowania. Od gorzelanych wszelako ma być oprócz tego świadectwa zażądany, dowód wykonania przysięgi, o któréj w art. 101 była mowa, a co się tyczy patentów do wsi, w art. poprzednim wspomnionych, w których prawo propinowania jest podzielone, osoba patentu żądająca złożyć powinna deklaracją przed miejscowym Wójtem Gminy zdziałaną, że wszyscy spółwłaściciele tejże propinacji wspomnioną osobę do prowadzenia szynku na spólny swój rachunek i użytek wybrali, Art. 110. Gdyby osoby nowo tego rodzaju zarobkowania rozpocząć chcące i w artykule poprzednim niewymienione, patentu żądały, względem nich zachować należy wszystkie przepisy, jakie artykułami poprzedniemi o wydawaniu patentów są określone. Art 111. Czas do wykupywania patentów na raz pierwszy ustanawia się w miesiącu i Sierpniu i Wrześniu roku bieżącego.

VII. *O karach ściągających się do patentów.*

Art. 112. Za wykonywanie obowiązków gorzelanego bez patentu, zadzierżawienie propinacji, zaprowadzenie dystyllarni, utrzymanie składu, lub szynkowanie bez patentu, za nieodnowienie patentu w czasie art. 93 przepisanym, wymierzać się będzie kara, wyrównywająca podwójnéj opłacie patentowéj; prócz tego dystyllarnia, skład lub szynk zamknięte zostaną, o ile na rachunek wykraczającego będą prowadzone, aż do czasu pozyskania patentu; gorzelany przez innego upatentowanego zastąpiony być winien, a osoba chociaż poprzednio już upatentowana na nowo kwalifikacyę swą udowodnić będzie obowiązana. Szynkarz w mieście nie odnawiający w czasie właściwym patentu, nie będzie mógł takowego uzyskać do tegoż samego lub innego miasta, jeżeli tamże liczba szynków przewyższać będzie liczbę normalną, art. 10 Ukazu Najwyższego postanowioną. Art. 113. Jeżeli właściciel patentu, przeniósłszy się w ciągu roku w inne miejsce, nie postara się poprzednio o poświadczenie zmiany miejsca na patencie, i stosownie do art. 105 dotknięty zostanie karą policyjną kop. sreb. 90, a Wójt Gminy lub Burmistrz, przyjmujący na osiedlenie osobę upatentowaną któraby powyższéj formalności nie dopełniła, poniesie karę rub. sr. 4 kop. 50.

VIII. *O miejscach na składy trunków, tudzież na karczmy i szynki we wsiach i miastach.*

Art. 114. Skład okowity, spirytusu i innych wódek na wsiach, może się tylko znajdować w zabudowaniach folwarcznych właściciela gorzelni ub propinacji. Art. 115. Tak w miastach jako i we wsiach w zabudowaniu, w którem mieści się już skład okowity, spirytusu i innych wódek, szynk trunków nie może być dozwolony od czasu, art. 97 określonego. Art. 116. Od tego samego terminu w zabudowaniu gdzie się znajduje dystyllarnia, czyli fabryka wódek słodkich, czyto w mieście, czyto na wsi, szynk ani skład do przedaży trunków mieścić się nie powinien. Art. 117. Miejsce na zakładanie karczem i szynków po wsiach nie mogą na przyszłość być obierane bliżéj kościoła, jak w odległości 100 łokci. W mieście Warszawie i Pradze, od 19 Czerwca (1 Lipca) 1845. nie mogą być zakładane i utrzymywane szynki w domach blisko kościołów, a mianowicie aż do odległości 50 łokci od frontu kościoła i od dwóch jego ścian frontowi przyległych. Ten ostatni przepis zastosowany być winien i do innych miast; nie rozciąga się przecież do istniejących obecnie domów zajezdnych, blisko kościołów położonych. Art. 118. Po miastach, szynki w domach rządowych, nieprzeznaczonych wyłącznie na domy zajezdne lub karczmy, w ogólności nie mogą być sakładane. Podobnież szynki zakładane być nie mogą w domach prywatnych, w których są pomieszczone szkoły, więzienia, szpitale i inne zakłady dobroczynne. Nadto zostawia się Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych uznanie, w których domach prywatnych, w bliskości więzień znajdujących się, dla dobra służby więziennéj szynki dozwolone być nie powinny. Art. 119. Gdyby kto niewłaściwie uzyskał nowy patent szynkarski do miasta, mającego wyższą liczbę szynków od téj, jaka art. 10 Ukazu Najwyższego za normalną ustanowioną została, lub gdyby do miejsc, art. od 114 do 117 niniejszego Postanowienia wskazanych, patent na szynk lub skład wydany został, szynk takowy lub skład winien być zamknięty, patent zaś odebrany na tak długo, dopóki właściciel o przepisanie tegoż patentu do innego miejsca nie postara się, a gdyby niewłaściwe wydanie patentu nastąpiło z przyczyny niedokładności świadectwa Wójta Gminy lub Burmistrza, o którym w art. 100 była mowa, lub z winy Naczelnika Powiatu, Urzędnicy ci karą porządkową rsr. 4 k. 50 dosięgnięci zostaną.

IX. *O sposobie zwinięcia karczem i szynków dotychczasowych, prawem nieupoważnionych.*

Art. 120. Członkowie Komitetowi, w właściwych oddziałach, obok wykonywania dozoru w gorzelniach, zajmą się jednocześnie opisaniem, sprawdzeniem i rozpoznaniem, w każdéj w szczególności gminie, które karczmy i szynki we wsiach i na traktach kwalifikują się do utrzymania, a które w wykonaniu art, 7 Ukazu Najwyższego, jako od wsi i miast odosobnione, zniesione być powinny. Art. 121. Członek Komitetu w każdéj gminie, łącznie z miejscowym wójtem i właścicielem lub jego zastępcą, opisze w protokóle, które karczmy i szynki, w gminie znajdujące się, są ukwalifikowane do patentów, a które w myśl poprzedniego artykułu zwinięte być powinny; z przytoczeniem powodów, które na takie uznanie wpływają. Art. 123. Jeden exemplarz takowego protokułu pozostawi oddziałowy Członek Komitetu miejscowemu Wójtowi Gminy dla właściciela, a drugi przedstawi Komitetowi Obywatelskiemu. Art. 126. Protokóły, o których w w dwóch poprzednich artykułach była mowa, winny być uformowane najdaléj do końca miesiąca Marca 1845 roku Art. 124. Jeżeliby właściciel karczmy lub szynku, do zwinięcia przeznaczonych, uważał: że przepis art. 7 Ukazu Najwyższego do jego zakładów niewłaściwie został zastosowany, może się odwołać w téj mierze do Komitetu Powiatowego, najdaléj w miesiąc od pozostawienia na gruncie protokó-

łu, art. 122 wspomnionego, w skutku czego Komitet, nabrawszy niewątpliwego przekonania o stanie rzeczy, na miesięcznem zebraniu wyrzecze względem zwinięcia lub utrzymywania szynku w miejscu, o które spór zachodzi, i o tem przez wypis z protokółu obrad tak Naczelnika Powiatu, jako też odwołującego się właściciela zawiadomi. Gdyby zaś ten ostatni i na wyrzeczeniu Komitetu Powiatowego poprzestać nie mógł, wolno mu jeszcze podać zażalenie do zebrania gubernijalnego, które ostatecznie w rzeczy téj zadecyduje. Art. 125. Po upływie czasu, artykułem poprzednim pozostawionego, do odwołania się do Komitetu Powiatowego, Naczelnik Powiatu w Dzienniku Gubernijalnym ogłosi, które w każdéj w szczególności gminie, karczmy i szynki uchylone zostały, jak niemniéj do których patenta szynkarskie nadal wydane być mogą. W ogłoszeniu powyższém nie będą objęte wszystkie te karczmy i szynki, względem których zaszło do Komitetów Obywatelskich odwołanie, a zapadłe co do nich decyzje Komitetów oddzielnie będą ogłoszone.

X. *O stawianiu nowych domów zajezdnych i karczem we wsiach i przy traktach.*

Art. 126. Decyzja Namiestnika Królewskiego z dnia 18 Lipca 1823 roku przepisująca: aby nowo stawiane karczmy czyli domy zajezdne przy traktach bitych były ile możności murowane, w przyzwoitéj i ozdobnéj strukturze, oraz z wygodnem wewnętrznem urządzeniem, ma być nadal stosowaną także do wszystkich domów zajezdnych i karczem, stawianych przy traktach głównych, z miast do miast prowadzących, lub trakty główne łączących. Art. 127. Każdy pragnący wystawić dom zajazdny lub karczmę we wsi, lub na trakcie, w celu upewnienia się, aby patent szynkarski nie został mu odmówiony, powinien złożyć, za pośrednictwem Naczelnika Powiatu, Rządowi Gubernijalnemu, plan budowy, z dokładnem opisaniem miejsca na którem ją stawiać zamierza i przyległych onemu budowli. Art. 128. Rząd Gubernijalny po przekonaniu się, że stawiać się mająca budowla we wsi, będzie miała przyzwoitą odległość od kościoła, podług artykułu 116, a stawiać się mająca przy trakcie, będzie odpowiadała warunkom w art. 126 wskazanym, wyda na budowę żądane pozwolenie, na papierze stemplowym ceny kop. 7 i pół. Art. 128, Na budowanie lub zakładanie domów i karczem w miejscach niepołożonych przy żadnym trakcie, o jakich się w art. 126 wspomina, a odosobnionych od wsi i miast, pozwolenia wydawane być nie mogą. Art. 230, Gdy wystawiony dom zajezdny lub karczma będzie oddowiadała planowi i opisowi miejsca, jaki Rządowi Gubernijalnemu złożony został, o czém Naczelnik Powiatu na miejscu przekonać się winien; wydanie do takiéj budowli patentu szynkarskiego, trudności ulegać nie powinno. Gdyby zaś budowla nie odpowiadała powyższym warunkom, lub bez pozwolenia była wystawioną, Naczelnik Powiatu patentu szynkarskiego do niéj wydawać nie ma prawa.

XI. *O wykonywaniu przedaży wódki.*

Art. 131. Ze składu wiejskiego, ludności miejscowéj, pod prawo propinacyjne właściciela składu podpadającéj, a nawet i obcym włościanom spirytusu, okowity i innych wódek przedawać, ani wydawać nie wolno. Innym osobom kupującym, przedaż i wydawanie spirytusu, okowity i innych wódek jest dozwolone, wszelako nie w mniejszéj ilości od garncy 50 na raz jeden. Art. 132. Ze składów w miastach będących, przedaż szumówki, okowity, spirytusu, likworów i wódek słodkich. od jednego garnca na raz jeden mniejszą być nie może. Art. 133. W dystyllarniach, tak miejskich, jako i wiejskich, wolną jest przedaż wódek słodkich i likworów, nie w mniejszéj ilości atoli od jednego garnca. Spirytus w dystyllarniach tylko na użytek składów, może być przedawany w ilości najmniéj garncy pięć. Okowita i szumówka w dystyllarniach wcale nie mogą być przedawanemi. Art. 134. Sprzedaż wszelkiego rodzaju hurtowa lub cząstkowa okowity i wódek wszelkich, przez obce osoby, po wsiach, jeżeli nie następuje na rzecz właściciela miejscowéj propinacji i za jego wyraźnem zezwoleniem, zakazuje się. Art. 153. Wystawianie stolików z wódką w czasie jarmarków, targów, odpustów i t. p. na ulice i place, tudzież roznoszenie wódki po drogach i polach dla jéj przedaży, nawet przez upatentowane do szynkowania osoby, są zabronione. Art. 136. Zabronione jest również szynkowanie wódki w zabudowaniach, patentem nieobjętych, a témbardziej w zabudowaniach, w których szynk mieścić się nie może. Art. 137. Zakaz utrzymywania w szynkach i karczmach spirytusu i okowity, tudzież cena normalna i stopień wódki w szynkach, art. 4 Ukazu Najwyższego postanowione, rozciągają się zarówno do wsi, jako i do miast, zarówno do wódki prostéj, czyli szumówki jako i do wódek słodkich i zaprawnych. Art. 138 Dodawanie przez szynkarza pewnéj ilości wódki, bezpłatne dodawanie przekąsek, rozdawanie wódki za opłatą od wejścia do szynku, przedaż namiary większe od postanowionych w Królestwie i wszelkie inne sposoby działające na zniżenie ceny normalnéj, surowo się zakazują.

XII. *O karach ściągających się do wykonywania przedaży wódki.*

Art. 139. Za przedaż szumówki, okowity, spirytusu i innych wódek ze składu wiejskiego, przeciw osnowie art. 131, kara wynosić ma rub. sr. 15 za każdem odkryciem tego wykroczenia, a za każdem ponowieniem onego, kara ta podwojoną zostanie. Art. 140. Za przedaż szumówki, spirytusu, likworów i wódek słodkich, ze składu w mieście, w mniejszéj od garnca ilości, przeciw art. 132 kara wynosić ma rsr. 3 za każdem odkryciem tego wykroczenia, a za każdem ponowieniem onego podwojoną zostanie. Art. 141. Za przedaż wódek słodkich i likworów w dystyllarniach, przeciw art. 133 kara wynosić ma rub. sr. 3 za każdem odkryciem uchybienia, a za każdem ponowieniem onego podwojoną zostanie. Za przedaż spirytusu, okowity i szumówki w dystyllarniach, przeciw art. 133, kara wynosić ma rub. rs. 3, za każdy garniec niewłaściwie przedany. Kara ta za każdem ponowieniem wykroczenia podwojoną zostanie. Art. 142. Za przedaż okowity lub wódek po wsiach przez obce osoby, przeciw art. 134, kara wynosić ma rub. srebr. 15; kara ta nie odejmuje właścicielowi propinacji możności dochodzenia na wykraczającym w właściwéj drodze szkody, gdyby jakową poniósł. Art. 143. Za wystawienie stolików z wódką w czasie jarmarków, targów, odpustów i t. d. na ulicach i placach, tudzież roznoszenie wódki po drogach i polach przeciw art. 125, dotykać będzie uchybiających kara utraty przedmiotu przez jego wylanie i zniszczenie. Art. 144. Za szynkowanie wódki w zabudowaniach patentem nieobjętych i w zabudowaniach, w których szynk mieścić się niepowinien według art. 136, kara wymierzoną będzie rub. sr. 30; i prócz tego wylanie trunku na szynk przysposobionego nastąpi. Nadto za szynkowanie w zabudowaniach, gdzie szynk mieścić się nie może, osoba upatentowana, patent, a nieupatentowana, prawo do pozyskania patentu na zawsze utraci. Art. 145. Za znalezienie spirytusu, okowity lub wódki, przenoszącéj 46 8/10 stopni probierza stumiarowego (6 stopni probierza Magiera), w karczmie lub szynku, przeciw art. 4 Ukazu Najwyższego, nastąpi wylanie i zniszczenie tychże trunków, a uchybiającego szynkarza dotknie kara rub. sr. jeden od każdego znalezionego garnca, lub mniejszéj od garnca ilości niedozwolonego trunku. Za powtórnem tego nadużycia dostrzeżeniem szynkujący patent i prawo do patentu na zawsze utraci. Art. 146. Za przedaż wódki niżéj ceny normalnéj, przeciw art. 137 i 138 dosięgnie szynkarza kara na pierwszy raz rub. sr. 5 za każdy przedany garniec, lub niższą od garnca miarę, na drugi raz rub. sr. 10, na trzeci raz rub. sr. 15, i oprócz tego za trzecim razem szynkarz patent i prawo do patentu na zawsze utraci.

XIII. *O uregulowaniu i ograniczeniu jarmarków i targów w zamiarze ukrócenia pijaństwa.*

Art. 147. Przy ustanawianiu nowych lub przywracaniu dawnych jarmarków po miastach, będzie miane na uwadze, jaka liczba tychże jarmarków, stosownie do ludności miasta, do stanu jego przemysłowego i do potrzeb miejscowych i okolicznych mieszkańców jest potrzebną. W ogólności zaś liczba jarmarków nie będzie odtąd dozwalana większa nad sześć rocznie do jednego miasta. Art. 148. Jarmarki odbywać się mogą tylko w dni, przywilejami na ten cel oznaczone. Art. 149. Dni targowe tygodniowe po miastach i osadach, od d. 19 Czerwca (1 Lipca) 1845 roku w następującym sposobie uregulowane być mają: w miastach i osadach, jednego targu w tygodniu używających dotąd, targ na dzień Piątkowy przeniesiony być winien; w miastach i osadach, więcéj jak jednego targu używających, jeden z nich zawsze przypadać ma w dzień Piątkowy, dla innych zaś zostawione być mogą dotychczasowe termina. Gdyby jednakże który z tych terminów na dzień Poniedziałkowy przypadać miał, na inny dzień w tygodniu przenieść go należy. Art. 150. Targi w dni świąteczne do godziny 10, w dni zaś powszednie do południa kończyć się powinny.

XIV. *Przepisy policyjne, tyczące się karczem, szynków i szczególnych osób.*

Art. 151. Wszystkie karczmy i szynki, tak miejskie, jako i wiejskie, powinny być w nocnéj porze zamknięte i szynkowanie w nich trunków jest wzbronione, poczynając z wieczora o godzinie 10. Domy tylko zajezdne i to dla samych podróżnych w nocnéj porze otwierane być mogą. Art. 152. Wszelkie szynkowanie wódki, tudzież schadzki i zabawy w dni Niedzielne i świąteczne w szynkach i w karczmach tak po wsiach, jako i po miastach, w godzinach rannych aż do połu

dnia są zabronione. Art. 153. Zabraniają się w szynkach wódczanych gry w karty i w kości nie tylko o pieniądze, ale i dla samej zabawy. Art. 154. Używanie muzyki w szynkach i karczmach, w dni powszednie zupełnie jest zabronione. W dni Niedzielne i świąteczne używanie muzyki w wspomnionych miejscach jest dozwolone, lecz tylko od południa do godziny 10 wieczorem. W mieście Warszawie i Pradze w szynkach, gdzie sama wódka jest lub będzie przedawaną, nawet w dni Niedzielne i świąteczne muzyka miejsca mieć nie może. Art. 155. Na obchody weselne po wsiach i miastach, muzyka w karczmach i szynkach może być i w dni powszednie pozwoloną, lecz to pozwolenie winno być na piśmie, przez miejscowego Wójta Gminy, Burmistrza, lub Prezydenta na papierze stemplowym ceny kop. sr. 7 i poł wydane i oznaczyć wyraźnie czas trwania muzyki. Gdyby obchód weselny w dzień świąteczny był odbywany z zamiarem dłuższego, jak do godziny 10 wieczornéj, zabawienia się w szynku lub karczmie, podobne jak wyżéj pozwolenie na piśmie uzyskane być powinno. Art. 156. Niewolno jest szynkarzom w ogólności, tak w miastach, jako i we wsiach, dawać komubądź z mieszkańców bez różnicy stanu, trunków krajowych na kredyt, na zastawy, lub w zamian za produkta. Art. 157. Niewolno jest szynkarzom wiejskim dawać włościanom i robotnikom trunków, w zamian za kartki, poświadczające dla nich od dworu należytość, lub w zamian za assygnacje, przez dwór wydawane. Art. 158. Szynkarz, przybywającemu do szynku lub karczmy pijanemu człowiekowi, wódki wydawać niepowinien; obowiązkiem jego jest także niedozwalać przebywać dzieciom w szynku lub karczmie.

(Dokończenie nastąpi.)

Z B O Ż E.

Berlin 4 Sierpnia.— Rzadko kiedy tak niecierpliwie wyglądano angielskiéj poczty, jak dziś przychodzącéj, i w ogólności natężenie spekulantów powszechniejsze było niżeli w téj chwili. Kiedy tu i daleko w około głoszą o niezmiernych deszczach którym towarzyszyły nader gwałtowne burze i wichry, ze wszystkich prawie na północ nas położonych okolic smutne dochodzą wieści o silnych deszczach i niszczących zalewach, spodziewać się należało, że ten niezwykły stan powietrza dotknąć musi i Anglję, która dotąd o nieustannej pięknéj pogodzie donosiła, co powinno było uregulować interesa w pszenicy, i nadać im lepszy i pomyślniejszy kierunek. Dziś z Londynu, z dnia 19 Lipca przybyłe wiadomości spaczyły na nowo obudzoną chęć do przedsiębierstw, i nie okazały się widoki najmniejszego cen podwyższenia, gdy tymczasem z drugiéj strony, zwiększyły się cokolwiek żądania tego artykułu. Wszakże tylko lepsze doniesienia z Anglji wywołać zdołają do życia większe spekulacje. Przy miernych obrotach ofiarują tu pływające ładunki 86 funt. żółto-szlaskiéj po 43 talary, biało szlaskiéj 86 funt. 45 1|2 tal., za 87 funt. 46 tal. Na gruncie 86 funt szlaska stoi na 44 tal., biała szlaska na 46 i pół tal. Za biało-pstro polską 88 i pół f. płacą chętnie 47 talarów. Interesa w życie na dostawę bardzo idą żywo. Obroty były dość zadowalające i wyższe ceny płacono. I na miejscowy towar ceny nieco wzrosły, ale niemożna jeszcze podawać ogólnego cen podwyższenia. Jęczmień kupców nie znajduje. Owies przy obfitych dowozach spadł w cenie cokolwiek; na miejscu 48 f. płacono po 17 do 18 tal. w partjach małych. Rzepaku niekupowano wiele, kilka ładunków zimowego na wywóz za granicę, kupiono po 67 do 68 talar. Okowita w miejscu 10,800 pCt 15 1|2 do 15 1|4 talara na dostawy.

Szczecin 3 Sierpnia. — Panujące tu dotąd małe poszukiwania pszenicy, w skutek doniesień z zagranicy nie powiększyły się bynajmniéj, i obrot w tym rodzaju ziarna ograniczył się na pszenicy żółto szlaskiéj po 40 talarów, który to gatunek chętnie przedawano po téj cenie. Wartość Marchijskiéj pszenicy nie daje się stale oznaczyć, gdyż tu po małych bardzo cenach 43 do 45 tal. ledwo co sprzedać można, dla tego też właściciele nie są teraz bardzo skłonni do przedaży. Do innych gatunków żądania nie ma i ceny są tylko nominalne. Dla ciągle trwających deszczów, których skutków na pocięte już w wielu okolicach żyta słusznie się obawiano, ceny tego artykułu podniosły się cokolwiek; na miejscu stosownie do gatunku płacą je po 28 do 30 tal., za 82 funt. W Wrześniu i Październiku dostawić się mające płacą 30 do 31 talarów, a na przyszłą wiosnę po 31 i 31 i pół tal. Na jęczmień nie ma prawie żadnéj chęci kupna. Owies staniał w ogólności i 17 do 18 talar. stosownie do gatunku jest płaconym. Rzepak zimowy w tym miesiącu dostawić się mający płacą po 65 do 66 tal.

Londyn 31 Lipca. - Wyjąwszy kilku zwyczajnych w téj porze deszczów po różnych częściach kraju, mieliśmy wogóle suche i ciepłe powietrze przez cały zeszły tydzień. W większéj części hrabstw południowych, żniwa już w części rozpoczęto, i zapewne w przyszłym tygodniu cięcie pszenicy będzie powszechne w okręgach rolniczych. Wszystkie te pomyślne okoliczności i dobre widoki wywarły niekorzystny wpływ na handel tym artykułem, gdyż wszyscy właściciele staréj pszenicy życzą sobie sprzedawać, i ceny, przy zupełnym prawie braku żywszych żądań tymczasowo wyraźnie zmniejszyły się. Można twierdzić że spadek cen od najwyższéj wysokości w Czerwcu wynosi teraz 4 szylingi na kwarterze, a dążność ich dotąd jest bez zmniejszenia się.

Doniesienia ze Szkocji i Irlandji wogóle brzmią bardzo pomyślnie dla zasiewów i zbiorów

Tu w Londynie, mieliśmy na wczorajszym targu dość znaczne dowozy angielskiéj pszenicy, która przy ciągle trwającéj pogodzie panicznym strachem spekulantów przejęła. Nie wiele dawnych zakupów porzucono zapłaciwszy po 3 szyl. za złamanie umowy; póżniéj tak wszystko oziębło, że na targu prawie wszystko pozostało i nic nie kupiono.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIÉJ.

Dnia 9 Sierpnia 1844 roku.		zadają R. s.	zadają k.	dają R. s.	dają k.
1. WEXLE.					
Berlin 100 talarów . .	2 M. .	91	10	91	80
Gdańsk 100 talarów . .	2 M. .	91	80	91	35
Hamburg 300 m. k. . .	2 M. .	138	60	138	—
Londyn funt sterlin. . .	3 M. .	— —	—	6	22
Lipsk 100 talarów . .	2 M. .	— —	—	— —	—
Moskwa 100 rub. sr. . .	1 M. .	99	50	— —	—
Petersburg ditto. . .	1 M. .	99	50	— —	—
Paryż 300 franków . .	2 M. .	74	25	— —	—
Wiedeń 150 złr . .	2 M. .	96	75	— —	—
Wrocław 100 talar. . .	2 M. .	— —	—	— —	—
2. MONETY.					
Rossyjskie Imperjały . . .		— —	—	— —	—
Holendr. dukaty nowe . . .		— —	—	— —	—
ditto stare ważne . . .		— —	—	— —	—
Frydrychsdory Pruskie . . .		— —	—	— —	—
Rossyjskie assygnaty . . .		— —	—	— —	—
Austryjackie bilety bankowe za 150 złr. .		— —	—	— —	—
3. PAPIERY.					
Obligi Skarbowe na 1000 złp. . .		— —	—	— —	—
„ „ „ 4½ za 100 r. s. .		— —	—	— —	—
Listy zastawne białe daw. bez kup (*) .		— —	—	— —	—
„ „ nowe . . .		14	85	14	83
Obligacje udziałowe na 300 złp. .		— —	—	— —	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp. .		— —	—	— —	—
Cetifikaty Banku lit. A na 300 złp. .		— —	—	— —	—
Serje wylosow. lit. B na 200 złp. .		— —	—	— —	—
Dowody Kom. Centr Likwidac. za 100 złp.		— —	—	— —	—

(*) Wartość kuponu kop. 7 5|6.